

Rapport

Datum: 27 april 2006

Rapportnummer: 2006/166

Klacht

Verzoeker klaagt over de lange duur van de behandeling door de Directie Informatie, Beheer en Subsidieregelingen Unit Energiepremies van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van zijn bezwaarschrift van 30 september 2004 tegen de herziene beslissing op zijn aanvraag voor een subsidie in het kader van de Tijdelijke Regeling Energiepremies 2003.

Gezien het grote belang dat de Nationale ombudsman toekent aan een adequate interne klachtbehandeling heeft hij besloten zijn onderzoek ambtshalve uit te breiden naar de wijze waarop de klacht van verzoeker intern is behandeld. De desbetreffende gedraging is als volgt geformuleerd:

De lange duur van de behandeling door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van verzoekers klacht van 16 november 2004.

Beoordeling

Bevindingen

1. Bij brief van 30 september 2004 diende verzoeker bij de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) een bezwaarschrift in tegen het besluit van de minister van 28 september 2004 betreffende een subsidie op grond van de Tijdelijke regeling energiepremies 2003.
2. Bij brief van 10 november 2004 bevestigde het Ministerie van VROM de ontvangst van het bezwaarschrift en merkte daarbij op dat dit bezwaarschrift overeenkomstig de bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) binnen zes weken diende te worden afgehandeld. Op grond van artikel 7:10, derde lid Awb verdaagde het Ministerie de beslistermijn echter met vier weken (zie Achtergrond, onder 1.).
3. Verzoeker diende bij brief van 16 november 2004 een klacht in bij het Ministerie van VROM over de aangekondigde verdaging. Hij merkte onder meer op dat een bestuursorgaan een beslissing op een bezwaarschrift alleen mocht verdagen in bijzondere gevallen. Het ministerie had echter helemaal niet aangegeven wat de bijzondere omstandigheden in dit geval waren.
4. Omdat een beslissing op het bezwaarschrift uitbleef, diende verzoeker op 9 januari 2005 een klacht in bij de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman zond vervolgens op 22 februari 2005 een brief naar het Ministerie van VROM waarin hij het ministerie vroeg om verzoekers klacht alsnog overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Awb (zie Achtergrond, onder 1.) te behandelen. Op 14 maart 2005 deelde het ministerie mee de klacht alsnog te zullen behandelen.

5. Bij brief van 23 maart 2005 deelde het Ministerie van VROM aan verzoeker mee dat het niet mogelijk was gebleken om het bezwaarschrift binnen de gestelde termijnen te behandelen en dat hij binnen vier weken een inhoudelijke reactie op zijn bezwaarschrift kon verwachten.

6. Hierop beklaagde verzoeker zich bij brief van 25 april 2005 opnieuw bij de Nationale ombudsman over de lange duur van de behandeling van het bezwaarschrift door het Ministerie van VROM.

7. Bij beslissing van de minister van 5 juli 2005 werd het bezwaarschrift van verzoeker gegrond verklaard en het door hem verzochte subsidiebedrag volledig toegekend met vergoeding van gederfde rente voor zover de minister zich daarvoor verantwoordelijk achtte. In de beslissing erkende de minister dat de behandeling van het bezwaarschrift forse vertraging had opgelopen waarvan de oorzaak door het vertrek van de betrokken medewerkers niet meer te achterhalen was, en bood zij hiervoor haar welgemeende excuses aan.

8. In haar reactie op de klacht van 8 november 2005 deelde de minister van VROM mee dat bij beschikking van 5 juli 2005 alsnog op het bezwaarschrift was beslist. Met betrekking tot de klacht deelde zij mee dat deze niet geheel volgens de klachtenprocedure in de Awb was afgehandeld. De behandelend ambtenaar had er indertijd voor gekozen om de behandeling van het bezwaarschrift en de klacht te combineren en in de beslissing op het bezwaarschrift een passage opgenomen over de lange behandelingsduur ervan. De minister was van mening dat de behandeling van het dossier van verzoeker in procedureel opzicht niet goed was geweest.

Beoordeling

I. Ten aanzien van de behandelingsduur van het bezwaarschrift

1. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden.

2. Ingevolge artikel 7:10 van de Awb bedraagt de termijn waarbinnen een bestuursorgaan op een bezwaarschrift dient te beslissen zes weken dan wel, ingeval een adviescommissie als omschreven in artikel 7:13 Awb is ingesteld (zie Achtergrond, onder 1.), tien weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Op grond van het derde lid van artikel 7:10 Awb kan de beslissing voor ten hoogste vier weken worden verdaagd. Het bestuursorgaan dient daarvan schriftelijk mededeling te doen aan de indiener van het bezwaarschrift. Verder uitstel is op grond van artikel 7:10, vierde lid Awb alleen mogelijk met instemming van de indiener.

3. Uit onderzoek is gebleken dat het ministerie van VROM (namens de minister) binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift de beslissing met vier weken verdaagde. De beslissing tot verdaging van een beslissing op een bezwaarschrift hoeft niet te zijn gemotiveerd om geldig te zijn (zie Achtergrond, onder 2. en 3.). Daarmee is de wettelijke beslistermijn verlengd tot tien weken. Uit verzoekers brief van 16 november 2004 blijkt dat de minister van hem geen toestemming kreeg voor verder uitstel van de beslissing.

Dit betekent dat de wettelijke beslistermijn in dit geval tien weken bedroeg. De minister van VROM besliste echter pas na acht maanden op het bezwaarschrift. Deze feitelijke beslistermijn overstijgt de wettelijke beslistermijn ruimschoots. Het Ministerie heeft om die reden in strijd gehandeld met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman heeft er met instemming kennis van genomen dat de minister haar excuses heeft aangenomen voor de vertraging bij de behandeling van het bezwaarschrift en een vergoeding voor renteverlies heeft toegekend.

II. Ten aanzien van de behandelingsduur van de klacht

1. Zoals hiervoor al onder I.1 werd overwogen houdt het vereiste van voortvarendheid in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden.

2. Ingevolge artikel 9:11, eerste lid, Awb dient het bestuursorgaan een klacht binnen zes weken na ontvangst van het klaagschrift af te handelen indien het bestuursorgaan geen persoon of commissie om advies over de klacht vraagt. Het bestuursorgaan kan de afhandeling voor ten hoogste vier weken verdagen (zie Achtergrond, onder 1.).

3. Gesteld noch gebleken is dat het Ministerie van VROM verzoekers klachtbrief niet binnen twee dagen na verzending op 16 november 2004 heeft ontvangen.

Niet is gebleken dat het Ministerie een persoon of commissie om advies over de klacht heeft gevraagd. De klachtbehandeling werd niet verdaagd. Dit betekent dat het Ministerie de klacht van verzoeker binnen zes weken na ontvangst had moeten afhandelen, derhalve uiterlijk op 30 december 2004

Uitgaande van de herhaalde toezending van de klachtbrief door de Nationale ombudsman op 22 februari 2005, had de klacht uiterlijk op 7 april 2005 moeten zijn afgehandeld.

4. Uit onderzoek is gebleken dat het Ministerie (namens de minister) pas bij schrijven van 5 juli 2005 reageerde op verzoekers klacht. Daargelaten de vraag of daarmee zijn klacht overeenkomstig de overige bepalingen van hoofdstuk 9 van de Awb is behandeld (zie Achtergrond, onder 1.) overweegt de Nationale ombudsman dat de feitelijke klachtafhandelingstermijn de wettelijke klachtafhandelingstermijn ruimschoots oversteeg.

De Nationale ombudsman concludeert dat het Ministerie van VROM met betrekking tot de behandeling van verzoekers klacht in strijd heeft gehandeld met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), is gegrond wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

De met toepassing van artikel 9:26 Algemene wet bestuursrecht onderzochte gedraging van het Ministerie van VROM is niet behoorlijk wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

Onderzoek

Op 9 januari 2005 en 26 april 2005 ontving de Nationale ombudsman verzoekschriften van de heer V. te Veldhoven, met een klacht over een gedraging van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van VROM, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van VROM verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

De minister van VROM gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van verzoeker van 30 september 2004 gericht aan de minister van VROM, bevattend een bezwaarschrift;

Brief van het Ministerie van VROM van 10 november 2004 gericht aan verzoeker, bevattend een ontvangstbevestiging van het bezwaarschrift en tevens een verdagingsbericht;

Brief van verzoeker van 16 november 2004 gericht aan het Ministerie van VROM, bevattend een klacht;

E-mailbericht van verzoeker van 9 januari 2005 gericht aan de Nationale ombudsman, bevattend een klacht over het Ministerie van VROM;

Brief van de Nationale ombudsman aan het Ministerie van VROM van 22 februari 2005, met het verzoek om verzoekers klacht van 16 november 2004 alsnog te behandelen;

E-mailbericht van het Ministerie van VROM van 14 maart 2005 gericht aan de Nationale ombudsman met de mededeling dat de klacht alsnog zal worden behandeld;

Brief van het Ministerie van VROM van 23 maart 2005 gericht aan verzoeker, bevattend een kennisgeving van de verlengde behandeltermijn van het bezwaarschrift;

Brief van verzoeker van 25 april 2005 gericht aan de Nationale ombudsman, bevattend een klacht over het Ministerie van VROM;

Beschikking op een bezwaarschrift van de minister van VROM van 5 juli 2005;

Brief van de minister van VROM van 8 november 2005, bevattend haar standpunt ten aanzien van de klacht van verzoeker.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 7:10

“1. Het bestuursorgaan beslist binnen zes weken of - indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld - binnen tien weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

2. De termijn wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de indiener is verzocht een verzuim als bedoeld in artikel 6:6 te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

3. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.

4. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of ermee instemmen.”

Artikel 7:13, eerste lid

“1. Dit artikel is van toepassing indien ten behoeve van de beslissing op het bezwaar een adviescommissie is ingesteld:

- a. die bestaat uit een voorzitter en ten minste twee leden,
- b. waarvan de voorzitter geen deel uitmaakt van en niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan en
- c. die voldoet aan eventueel bij wettelijk voorschrift gestelde andere eisen.”

Artikel 9:6

"Het bestuursorgaan bevestigt de ontvangst van het klaagschrift schriftelijk."

Artikel 9:10, eerste en tweede lid

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord."

Artikel 9:11 (tekst geldend tot 15 maart 2005)

"1. Het bestuursorgaan handelt de klacht af binnen zes weken of - indien afdeling 9.3 van toepassing is - binnen tien weken na ontvangst van het klaagschrift.

2. Het bestuursorgaan kan de afhandeling voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de klager en aan degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft.”

Artikel 9:26

“Tenzij artikel 9:22 van toepassing is, is de ombudsman bevoegd uit eigen beweging een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde

aangelegenheid heeft gedragen.”

2. Aantekening 5. bij artikel 7:10 Awb, Tekst & Commentaar, 4e druk 1999.

"Volgens lid 3 kan de beslissing voor ten hoogste vier weken worden verdaagd. Naar valt aan te nemen staat ingevolge art. 6:3 tegen het verdagingsbesluit geen voorziening open. Kan de beslissing op bezwaar volgens de belanghebbende geen (verder) uitstel lijden, dan kan een voorlopige voorziening worden gevraagd aan de bevoegde rechter. De beslissing tot verdaging behoeft niet te worden gemotiveerd (ABRS 5 juni 2002, JB 2002/220)."

3. Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State, 200102900/1, uitspraak van 5 juni 2002 (LJN: AE3641)

"...2.2. Het onderhavige geschil spitst zich toe op de vraag of appellant op juiste gronden niet-ontvankelijk is verklaard in zijn beroep tegen de, door hem voorgewende, weigering van burgemeester en wethouders een tijdig besluit te nemen naar aanleiding van zijn bezwaarschrift. Appellant betoogt dat burgemeester en wethouders in hun schrijven van 29 maart 2001 zonder motivering de beslistermijn met vier weken hebben verdaagd. Hij stelt zich daarbij op het standpunt dat burgemeester en wethouders de beslissing op bezwaar niet hebben mogen verdagen, nu in vorenvermeld schrijven geen bijzondere omstandigheden zijn genoemd die verdaging van de beslistermijn rechtvaardigen, als bedoeld in de memorie van toelichting bij artikel 7:10, derde lid, van de Awb.

2.3. Dit betoog treft geen doel. De Afdeling kan appellant niet volgen in zijn betoog dat uit de memorie van toelichting bij artikel 7:10, derde lid, van de Awb valt af te leiden dat de beslissing tot verdaging slechts mogelijk zou zijn indien daartoe in de beslissing tot verdaging door burgemeester en wethouders bijzondere omstandigheden worden aangevoerd. Ingevolge vorenvermeld artikel is het voor burgemeester en wethouders mogelijk een beslissing op bezwaar voor ten hoogste vier weken te verdagen, welke beslissing schriftelijk moet worden medegedeeld. Er is echter geen motiveringseis voor deze schriftelijke mededeling. Burgemeester en wethouders hebben door hun verdagingsbeslissing niet in strijd gehandeld met vorengenoemd artikel. Met de president is de Afdeling, met inachtneming van het vorenstaande, van oordeel dat ten tijde van de aangevallen uitspraak de termijn voor burgemeester en wethouders om een beslissing te nemen op het bezwaarschrift nog niet was verstreken. De president heeft aldus terecht het beroep van appellant niet-ontvankelijk verklaard..."